Keleti Dávid rabbi: Áldások
Interpretálta: Sasvári Ildikó

A Talmudban azt olvassuk: „aki jámbor szeretne lenni, teljesítse az áldásmondás szabályait” (*Bává Kámá* 30a). Ez arra vonatkozhat, hogy az áldások célja az, hogy az elmondásuk által mi magunk is javuljunk, a kívánt tulajdonságokat pedig megszerezzük.

De vajon mennyi áldást kell elmondanunk? A *hálachá* szerint naponta százat. Ez a szokás két forrásból ered. Elsőként Dávid király korában azért, hogy a járványok elmúljanak, szükség volt az áldásokra. Másrészt pedig a *Tánách*ban az áll: „Mit kér/követel a Teremtő tőletek? (*Michá* 6:8 – מה ה" דורש ממך) Héberül a „mit” (מה) nagyon hasonlít a „száz” (מאה) szóhoz, a bölcseink ebben utalást láttak a napi száz áldásra.

Ha az ember vallásos életet él, valójában nem is tűnik olyan nehéznek száz áldás összegyűjtése. Az ember felkel, elmondja a *Mode áni*t (מודה אני), kezet most, kézleöntésre szóló áldást mond, majd imádkozik, reggelizik, ezt-azt csinál... Hétköznapjaink során se szeri, se száma az elmondandó áldásoknak. Hogy egy kicsit rendet teremtsünk közöttük, érdemes csoportosítanunk őket.

Az első csoportba az élvezeti áldások kerülnek (ברכות הנהנין). Ezeket evés-ivás, valamint finom illatok beszippantásakor mondjuk el. Ezen belül mondunk elő- és utóáldásokat. Az előáldásokat mindig a falat szájba vétele előtt mondjuk, az íz miatt, amit várunk és ami örömet fog számunkra jelenti. Ez független attól, hogy milyen mennyiséget kívánunk elfogyasztani, egy kenyérmorzsa előtt is mondunk áldást, hiszen élvezetet okoz. Utóáldásokat viszont csak egy minimális mennyiség után mondhatunk. Ezt az alábbi tórai verssel magyarázzák: „Ha ettél és jóllaktál, áldd az Ö-valót azért a szép országért, amelyet Neked adott”(ואכלת ושבעת וברכת את ה" אלקיך על הארץ הטבה אשר נתן לך). Amikor ezeket az áldásokat mondjuk, nem csak a köszönetünket fejezzük ki a Teremtőnek azért, mert van mit ennünk, hanem egyben el is ismerjük a létezését és a hatalmát, azt, hogy nélküle bizony nem volna olyan anyag, ami táplálna bennünket.

Úgy is mondják, hogy aki elmulaszt áldást mondani étkezés után, az olyan, mintha lopott volna a Teremtő asztaláról. Mi ennek a forrása? Két egymással látszólag ellentétes verset találunk a Zsoltárok könyvében. Az egyik szerint az Ö-valóé a föld és minden, ami benne van. (*Zsoltárok* 24:1 – לה" הארץ ומלואה) A másik szerint ami a Földön van, az a miénk, ami az égben, az az I-tené. (*Zsoltárok* 115:16 – השמים שמים לה" והארץ נתן לבני אדם) Ezt a látszólagos ellentmondást úgy válaszoljuk meg, hogy az eredeti helyzet valóban az volt, hogy minden az Ö-valóé, viszont miután vettünk belőle – ha mondunk rá áldást - az már a miénk lett, tehát a második vers már az áldás utáni állapotra vonatkozik. Nyilvánvaló, hogy elvenni valakitől úgy, hogy köszönetet sem mondunk érte, valóban galád cselekedet lenne.

Egy másik csoportot a dicsérő áldások alkotják (ברכות השבח). Ezekkel az áldásokkal a Teremtőt és annak alkotásait dicsérjük, például akkor, ha megpillantunk egy szép szivárványt vagy a tengert. Külön áldást mondunk a *micvá*kra (ברכות המצוות), például a tóratanulásra, vagy pedig a kézmosásra. A negyedik áldáscsoportot a hála kifejezésére használjuk (ברכות הודאה). Ilyen áldás például a testünk egészségéért mondott az áldás.

Jól látjuk, hogyha valóban mindenre mondunk áldást, és elmondjuk a *sáchrit-minchá-máárivo*t is – azok háromszor tizenkilenc áldásával – akkor a száz áldás gyerekjáték, összejön. De mi van akkor, ha épp *Sábesz* van, és az *Ámidá*ban csak hét áldást mondhatunk? Hogyan tehetünk eleget ennek a háláchának? *Sábesz*kor az ünnepi étkekre, finomságokra mondott áldásokkal pótoljuk az áldásmondási kötelességeinket. Áldást mondani szép és fontos *micvá*, mondjunk százat belőlük.